

Bruselj, 30. november 2018
(OR. en)

14986/18

AUDIO 113
CULT 156
DIGIT 242
COMPET 832
FISC 515
PI 173
EDUC 449

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	13949/18
Zadeva:	Sklepi Sveta o krepitvi evropskih vsebin v digitalnem gospodarstvu

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o krepitvi evropskih vsebin v digitalnem gospodarstvu, ki jih je Svet sprejel na 3653. seji 27. novembra 2018. Sklepi bodo posredovani v objavo v Uradnem listu.

Sklepi Sveta o krepitvi evropskih vsebin v digitalnem gospodarstvu

SVET EVROPSKE UNIJE

ob opozarjanju na politično ozadje tega vprašanja, kot je navedeno v prilogi¹,

PRIZNAVA, da:

1. so sektorji oblikovanja in razširjanja vsebin – sem sodijo medijske vsebine in dela (avdiovizualne, tiskane in spletne vsebine) – ter drugi sektorji na področju kulture in ustvarjanja temeljni steber evropskega socialnega in gospodarskega razvoja. Kakovost in raznovrstnost evropskih vsebin sta sestavni del evropske identitete ter ključnega pomena za demokracijo in socialno vključevanje, pa tudi za dinamične in konkurenčne evropske medije ter panoge na področju kulture in ustvarjanja. Ti sektorji krepijo tudi evropsko mehko moč v svetu. S svojimi povezovalnimi učinki spodbujajo inovacije, ustvarjalnost in blaginjo na drugih področjih;
2. so digitalne in spletne tehnologije velika priložnost za uveljavitev novega obdobja evropske ustvarjalnosti, poleg tega ponujajo možnosti za večji dostop do evropskih kulturnih vsebin ter za ohranitev, promocijo in razširjanje naše evropske kulturne dediščine, na primer ob uporabi virtualne resničnosti. Digitalne tehnologije vsem akterjem omogočajo, da pridobijo nove spretnosti in znanja, razvijajo nove storitve in proizvode, odpirajo nove trge ter privabljajo novo občinstvo. Spletne platforme, predvsem družbeni mediji in platforme za izmenjavo videov, zagotavljajo dostop do izjemno pestrega izbora vsebin, predvsem tretjih strani, za številne uporabnike v Evropski uniji in po vsem svetu;

¹ V Prilogi so navedeni relevantni dokumenti, ki se nanašajo na zadevna vprašanja (sporočila Evropske komisije, zakonodajni akti, sklepi Sveta itd.).

3. uporaba digitalnih in spletnih tehnologij obenem pomeni izziv za vse evropske sektorje oblikovanja in razširjanja vsebin. Vsi akterji morajo prilagoditi svoje poslovne strategije, razviti svoje spretnosti, nadgraditi znanje, ponovno premisliti o strukturi svojih organizacij in oceniti finančne modele ter modele oblikovanja in razširjanja vsebin. Večja uporaba podatkov ima vse večji vpliv na vrednostne verige na vseh ravneh. Te spremembe zelo vplivajo tudi na pričakovanja in vedenje uporabnikov;
4. so digitalno preobrazbo v veliki meri usmerjale svetovne spletne platforme. Pri spletnih platformah, ki ponujajo kulturne in ustvarjalne vsebine, vključno z medijskimi vsebinami, so z vidika preglednosti, zavajajočih informacij, pluralnosti medijev, obdavčitve, plačila za ustvarjalce vsebin, varstva zasebnosti, promocije vsebin in kulturne raznolikosti problematični predvsem poslovni modeli, ki delujejo na podlagi algoritmov in pri katerih je razširjanje vsebin prilagojeno posameznikom, na uporabnike pa je usmerjeno tudi oglaševanje;
5. je v načrtu Evropske unije treba izpostaviti naslednje politične prednostne naloge:
 - A. spodbujanje raznolikosti, prepoznavnosti in inovacij,
 - B. vzpostavitev enakih pogojev,
 - C. povečanje zaupanja v informacije in vire,
 - D. izboljšanje spretnosti in kompetenc;
6. se mora Svet ob upoštevanju omenjenih sprememb in interesov državljanov odzvati celostno, ne da bi pri tem posegal v pogajanja o zakonodajnih predlogih, ki še potekajo, kot tudi ne v naslednji večletni finančni okvir;

A. SPODBUJANJE RAZNOLIKOSTI, PREPOZNAVNOSTI IN INOVACIJ

POUDARJA, da:

7. je pomembno, da se s pluralnostjo medijev državljanom zagotovi dostop do različnih informacij in stališč. Čezmejno sodelovanje med akterji v medijskem prostoru lahko pomaga doseči kritično maso ter pritegniti širši krog občinstva. Čezmerna koncentracija sektorjev oblikovanja in razširjanja vsebin lahko ogrozi dostop državljanov do različnih vsebin;
8. imajo digitalne tehnologije potencial, da omogočijo čezmejni dostop do jezikovno raznolikih medijev, kulturnih in ustvarjalnih vsebin v Evropi in onstran njenih meja, na primer s pomočjo prevajanja ali podnaslavljanja. Platforme, ki delujejo na področju medijskih in kulturnih industrij v Evropi, lahko veliko prispevajo, tako da zagotavljajo dostop do evropskih vsebin ali da te vsebine ponujajo same ali pa da oblikujejo nove evropske vsebine;
9. je revidirana direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah namenjena nadaljnji krepitvi promocije evropskih avdiovizualnih vsebin, saj določa delež evropskih del v katalogih na zahtevo in potrebno izpostavljenost teh del v okviru storitev na zahtevo. To direktivo dopolnjuje podprogram MEDIA v okviru programa Ustvarjalna Evropa, in sicer s podporo razširjanju in promociji nenacionalnih avdiovizualnih del po vsej Evropi;
10. imajo lahko ustrezni nacionalni instrumenti in podporni instrumenti EU pomembno vlogo pri digitalni preobrazbi sektorjev oblikovanja in razširjanja vsebin;
11. morajo biti sektorji oblikovanja vsebin vključujoči in zagotavljati vpogled v različna stališča in nazore, da se poveča prepoznavnost različnih evropskih medijskih, kulturnih in ustvarjalnih vsebin in da se doseže širše občinstvo;
12. morajo javni medijski zavodi ohraniti visoko in trajno raven novinarskih standardov in vlaganja v visoko kakovostne evropske vsebine in še naprej razvijati inovativne načine za zagotavljanje teh vsebin javnosti;

POZIVA DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO, NAJ V OKVIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI:

13. z omogočanjem dostopa do evropskih vsebin ter spodbujanjem oblikovanja in uporabe spletnega imenika evropskih filmov spodbujajo razvoj konkurenčnih evropskih platform;
14. po potrebi promovirajo in podpirajo pobude in neinvazivna orodja, ki spodbujajo možnost odkrivanja kar najširšega spektra evropskih vsebin in del, vključno z vsebinami iz majhnih držav in v jezikih z majhnim številom govorcev ter vsebinami v splošnem interesu, kot tudi dostopnost teh vsebin;
15. kjer je primerno in mogoče, olajšajo sodelovanje med javnimi in zasebnimi ponudniki medijskih storitev, s čimer bi evropskim akterjem omogočili, da bolj enakovredno tekmujejo z akterji na svetovni ravni in v „svetu interneta“ zagotovijo nadaljnje oblikovanje evropskih vsebin in dostop do njih;
16. priznajo, da morajo zato spletne platforme in vsi drugi akterji ravnati v skladu s pravili in predpisi tržnih sektorjev, v katerih delujejo;
17. nadalje podpirajo sektorje oblikovanja in razširjanja vsebin pri dostopu do finančnih sredstev in priznajo veljavo koprodukciji. Po potrebi in v skladu s pravom Unije bi lahko kombiniran sistem vladnih spodbud, zasebnih virov financiranja (npr. tvegani kapital, množično financiranje) in javnega financiranja prispeval k vzpostavitvi dinamične evropske industrije vsebin;
18. spodbujajo inovativne pristope na področju razvoja občinstva in ozaveščajo o pomenu zbiranja in obdelave podatkov na zaupanja vreden način, predvsem ob upoštevanju zakonodaje EU na področju varstva podatkov in zasebnosti, da bi omogočili boljše razumevanje potreb in pričakovanj ciljnih skupin ter obogatili proces ustvarjanja;

19. povečajo socialno raznolikost v sektorju oblikovanja vsebin in pri zaposlovanju bolj uravnotežijo zastopanost spolov, zagotovijo pravično plačilo in prepoznavnost ter spodbujajo neodvisne raziskave, vključno z rednim zbiranjem primerljivih podatkov o deležu žensk, udeleženih pri procesu ustvarjanja, oblikovanja, in razširjanja vsebin;

POZIVA KOMISIJO, naj:

20. še naprej podpira in redno ocenjuje neodvisno orodje za spremljanje pluralnosti medijev, ki ugotavlja stopnjo tveganj za pluralnost medijev v EU v digitalnem okolju;
21. razmisli o vse večji vlogi spletnih poslovnih modelov pri oblikovanju in razširjanju vsebin ter njihovemu vplivu na pluralnost medijev;

B. VZPOSTAVITEV ENAKIH POGOJEV

POUDARJA, da:

22. se je treba soočiti z izzivi, ki jih prinaša digitalna preobrazba gospodarstva, zato bi moral sistem obdavčitve zagotoviti, da vsa podjetja plačujejo pošten delež davkov in da obstajajo enaki konkurenčni pogoji;
23. potekajo razprave in razmislek o tem, kako obravnavati potrebe prihodnjega ekosistema za digitalne medije ter kulturne in ustvarjalne vsebine, vključno s potrebami potrošnikov. To velja predvsem za ustrezno opredelitev spletnih trgov in upoštevanje novih potencialno pomembnih konkurenčnih dejavnikov, kot so velepodatki, algoritmi in umetna inteligenca;
24. je bilo področje uporabe revidirane direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah razširjeno, da bi zagotovili, da bi se kvalitativni predpisi o oglaševanju, varstvu mladoletnikov pred škodljivimi vsebinami in varstvu splošne javnosti pred sovražnim govorom ter vsebinami, katerih objava je kaznivo dejanje, uporabljali tudi za avdiovizualne vsebine, ki se razširjajo prek platform za izmenjavo videov;

25. je za sektor oblikovanja vsebin potrebna primerljiva statistika in analiza podatkov;
26. številne in različne spletne platforme ponujajo različne funkcije in storitve. Nekatere zbirajo informacije in omogočajo iskanje, druge omogočajo dostop do vsebin in storitev, ki so jih zasnovale ali jih upravljajo tretje strani, s takimi vsebinami in storitvami upravljajo in prikazujejo njihove sezname, spet druge omogočajo prodajo blaga in storitev (vključno z avdiovizualnimi storitvami). Hkrati lahko opravljajo več funkcij in tudi določajo prednostni vrstni red vsebin ali kako drugače vplivajo na dostop do vsebin in njihovo prepoznavnost;

POZIVA DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO, NAJ V OKVIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI:

27. priznajo pomen razprav, ki potekajo v Svetu in so povezane z obdavčenjem digitalnega gospodarstva;
28. spodbujajo pravičnost, tako da se zagotovi preglednost pravil in pogojev spletnih platform, informacij o njihovi uspešnosti, kar zadeva dela, ki jih razširjajo, parametrov objave ali uvrščanja na program, praks za določanje prednostnega vrstnega reda vsebin in oglaševalskih praks, vključenih v njihove storitve, ne da bi pri tem posegali v poslovne skrivnosti;
29. spodbujajo pravično plačilo v celotni digitalni vrednostni verigi;
30. si še naprej prizadevajo za ustvarjanje pogojev, v katerih bodo ustvarjalci evropskih vsebin, vključno z zaposlenimi v kulturi in medijih, lahko izkoristili priložnosti, ki jim jih ponuja digitalno gospodarstvo.

POZIVA KOMISIJO, naj:

31. si še naprej prizadeva za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev v tistih sektorjih oblikovanja in razširjanja evropskih vsebin, v katerih delujejo spletne platforme, in pri tem upošteva specifične velikosti in vrste platform;
32. ob upoštevanju napredka v ekosistemu za digitalne medije ter kulturne in ustvarjalne vsebine razmisli, kako bi bilo mogoče preprečiti kakršno koli izkrivljanje konkurence;

33. skuša ob podpori držav članic zagotoviti pravno varnost glede dejavnosti spletnih platform v ekosistemu za digitalne medije ter kulturne in ustvarjalne vsebine, med drugim glede na direktivo o elektronskem poslovanju;

C. POVEČANJE ZAUPANJA V INFORMACIJE IN VIRE

POUDARJA, da:

34. imajo profesionalni mediji glede na razdrobljen informacijski prostor in grožnje nacionalni varnosti ključno vlogo pri oblikovanju, razširjanju in preverjanju informacij in so zato za javni diskurz nepogrešljivi. V zvezi s tem je vloga neodvisnih javnih medijev pri varovanju demokracije, pluralnosti, socialne kohezije ter kulturne in jezikovne raznolikosti še naprej bistvenega pomena. Poleg tega številni zasebni medijski akterji oblikujejo vsebine, ki so prav tako v javnem interesu. Zato Svet poudarja, da sta medijska pismenost državljanov in kritična presoja virov pomembni, ter obenem opozarja na sporočilo Komisije o dezinformacijah;
35. je zagotovitev pluralnosti medijev, ki je odvisna od tega, ali so mediji v lasti različnih subjektov in ali so vsebine različne, kot tudi od neodvisnega novinarstva, bistvena, če se želimo postaviti po robu pojavu dezinformiranja in zagotoviti, da bodo evropski državljani ustrezno obveščeni. Sodelovanje in povezave v teh sektorjih imajo lahko pozitivne učinke za njihove akterje z vidika ekonomske vzdržnosti in konkurenčnosti v globalnem kontekstu;
36. ob tem, ko se vsebine vse bolj razširjajo prek spletnih platform, Svet izpostavlja prizadevanja Komisije za boj proti nezakonitim spletnim vsebinam in nezakonitemu razširjanju vsebin;
37. so varni delovni pogoji za novinarje v spreminjajočem se medijskem prostoru bistveni za zagotovitev profesionalnega in neodvisnega novinarstva;
38. imajo žvižgači pomembno vlogo pri omogočanju dela novinarjev in neodvisnih medijev, saj namesto njih opravljajo nalogo javnega psa čuvaja;

POZIVA DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO, NAJ V OKVIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI:

39. okrepijo evropski medijski ekosistem, da bi zagotovili trajnostno produkcijo in prepoznavnost profesionalnega novinarstva, s čimer bi okrepili vlogo državljanov, zaščitili demokracijo in se učinkovito borili proti širjenju dezinformacij;
40. zagotovijo učinkovito zaščito novinarjev ter drugih medijskih akterjev in njihovih virov, tudi s področja raziskovalnega novinarstva;
41. spodbujajo profesionalno novinarstvo v vseh državah članicah in spodbujajo čezmejno novinarstvo z razvojem znanj in spretnosti, usposabljanjem in vzpostavitvijo novih tehnologij v novinarskih redakcijah;
42. spodbujajo neodvisno novinarstvo in zaščitijo novinarje pred neustreznimi vplivi;
43. spodbujajo zakonito razširjanje vsebin in razmislijo o pomenu zmanjšanja nezakonitega razširjanja in nedovoljene uporabe ustvarjalnih vsebin;
44. zagotovijo boljši dostop in prost pretok informacij v korist medijev in javnosti ter s tem povečajo preglednost javne uprave in okrepijo medijsko svobodo, državljanje pa opolnomočijo, da izkoristijo svobodo izražanja;

POZIVA KOMISIJO, naj:

45. še naprej podpira projekte, ki spremljajo medijsko svobodo in pluralnost medijev ter zagotavljajo pravno in praktično pomoč ogroženim novinarjem in medijskim delavcem;
46. še naprej redno spremlja kodeks ravnanja v zvezi z dezinformacijami in države članice obvešča o učinkih njegovega izvajanja, predvsem zaradi volitev v Evropski parlament leta 2019;
47. zagotovi večjo preglednost in predvidljivost državne pomoči v okviru ekosistema digitalnih medijev ter kulturnih in ustvarjalnih vsebin in da na voljo uporabnikom prijazno spletno odložišče podatkov z napotili na veljavna pravila o državni pomoči in ustrezno sodno prakso;

D. IZBOLJŠANJE SPRETNOSTI IN KOMPETENC

POUDARJA, da:

48. je zaradi sprememb potreben razvoj novih zmogljivosti. Medijska pismenost je odločilni dejavnik tako za uporabnike kot ustvarjalce vsebin, obenem pa morajo biti zaposleni v panogah oblikovanja in razširjanja vsebin opremljeni s kombinacijo ustvarjalnih, digitalnih in podjetniških spretnosti, ki jim omogočajo, da kar najboljše izkoristijo obstoječe in nastajajoče tehnologije;

POZIVA DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO, NAJ V OKVIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI:

49. spodbujajo in podpirajo medijsko in digitalno pismenost, da bi nadgradili kritičen odnos državljanov do razširjanih in izpostavljenih medijskih vsebin, ter spodbujajo nadaljnje usposabljanje na področju medijske in digitalne pismenosti med zaposlenimi v medijih;
50. prilagodijo programe usposabljanja, krepitve kompetenc in promocijske programe, da bodo bolj usklajeni z uporabo tako starih kot novih medijev in tehnologij, kot so načela kakovostnega novinarstva, vizualne pismenosti, umetne inteligence, tehnologije veriženja blokov, virtualne resničnosti in podatkovne analitike. Zagotavljanje pogojev za visoko kakovostno medijsko raziskovanje in študij novinarstva je ključnega pomena pri ohranjanju visoko kakovostnega evropskega medijskega prostora;
51. vzpostavijo strukturiran dialog med študenti, akademiki in industrijo, da bi spodbudili inovacije v sektorjih oblikovanja vsebin in izkoristili potencial ustvarjalnosti in kulturne raznolikosti za inovacije;

POZIVA KOMISIJO, naj:

52. izboljša medijsko pismenost, tako da podpre izobraževalne pobude za študente in izobraževalne delavce ter druge strokovnjake, kot so knjižničarji in novinarji, ter s ciljno usmerjenimi kampanjami ozaveščanja v okviru civilne družbe.

Sklepi Sveta

- Sklepi Sveta o evropski avdiovizualni politiki v digitalni dobi, 3. 12. 2014, 2014/C 433/02
- Sklepi Sveta o povezovanju kulturnih in ustvarjalnih sektorjev z drugimi sektorji za spodbujanje inovacij, ekonomske vzdržnosti in socialnega vključevanja, 27. 5. 2015, 2015/C 172/13
- Sklepi Sveta o razvoju medijske pismenosti in kritičnega razmišljanja z izobraževanjem in usposabljanjem, 14. 6. 2016, 2016/C 212/05
- Sklepi Sveta o spodbujanju dostopa do kulture prek digitalnih pripomočkov, s poudarkom na razvoju občinstva, 12. 12. 2017, 2017/C 425/04

Zakonodajni akti

- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju), 8. 6. 2000, 2000/31/ES
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi, 22. 5. 2001, 2001/29/ES
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah), 10. 3. 2010, 2010/13/EU
- Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi programa Ustvarjalna Evropa (2014–2020), 11. 12. 2013, št. 1295/2013

Sporočila in priporočila Komisije

- Sporočilo Komisije z naslovom Strategija za enotni digitalni trg za Evropo, 6. 5. 2015, COM(2015) 192 final
- Sporočilo Komisije z naslovom Spletne platforme in enotni digitalni trg, priložnosti in izzivi za Evropo, 25. 5. 2016, COM(2016) 288 final
- Sporočilo Komisije z naslovom Boj proti nezakonitim spletnim vsebinam – Povečanje odgovornosti spletnih platform, 28. 9. 2017, COM(2017) 555 final
- Priporočilo Komisije o ukrepih za učinkovito preprečevanje nezakonitih spletnih vsebin, 1. 3. 2018, EU(2018) 334 final

- Sporočilo Komisije z naslovom Umetna inteligenca za Evropo, 25. 4. 2018, COM(2018) 237 final
- Sporočilo Komisije z naslovom Boj proti dezinformacijam na spletu: evropski pristop, 26. 4. 2018, COM(2018) 236 final
- Sporočilo Komisije z naslovom Nova evropska agenda za kulturo, 22. 5. 2018, COM(2018) 267 final

Mednarodni sporazumi

- Konvencija Unesca o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov, 20. 10. 2005
